

ГАЛЕРИЈА ФАКУЛТЕТА УМЕТНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ
Звечан – Косовска Митровица

ФОСИЛИЗАЦИЈА

Бранимир Карановић

дигиталне графике

22.12 – 29.12.2021.

Фосили у антропоцену

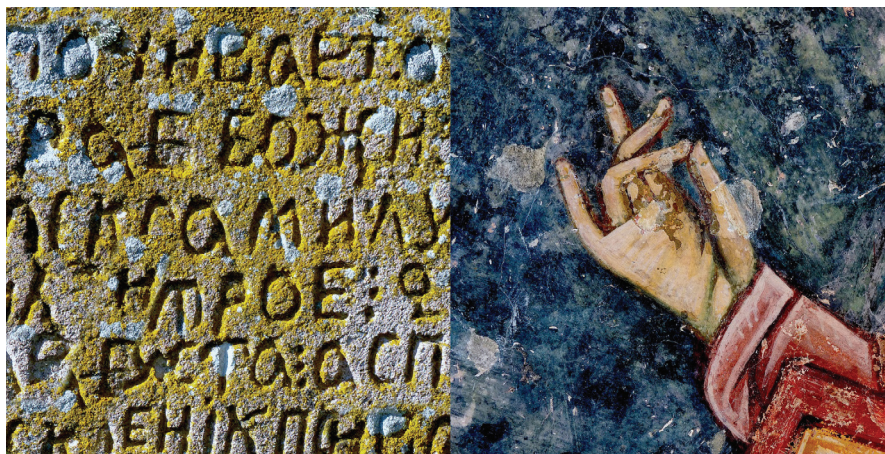
Која је најбоља дефиниција корова? Све оно што баштован не жели у свом врту! Бранимир Карановић, наш познати графичар и фотограф, међутим, врло је широкогруд и толерантан баштован. У својој уметничкој башти, он препознаје, узгаја и чува многе „биљчице“, фосиле, крхотине и дрангулије које би неко, с мање ликовног и историјског сензибилитета, неоправдано почупао и побацио као коров и ђубре. Пре десетак година искористио сам једну Карановићеву мозаичку композитну фотографију – графику, за насловну страну своје књиге о археологији. На графици је приказано празно паркиралиште бивље пијаце, с означеним правоугаоним местима за паркирање и с гомилама ђубрета осталог после пијачног дана. Бољи приказ археологије нисам могао пожелети. Управо то ми археолози радимо: истражујемо суве љуштуре и ефемерне остатке некадашњег динамичног живота, обележавамо их, смештамо у четвртасте „сонде“ и покушавамо да им интерпретацијом удахнемо живот. Најчешће су у питању рушевине, шут, отпад, крхотине, кости – другим речима – ђубре. Понекад будемо награђени и каквом фигурином, фибулом, наушницом – археолошким цветом који је израстао међ коровом и смећем. Археологија ђубрета је саставни део археологије садашњице, која је релативно нова, али равноправна археолошка дисциплина.

Проучавање ђубрета, рецимо, показало је да су неке од највећих икада направљених људских творевина депоније, а да се археолошким средствима може врло прецизно утврдити савремена нерационална потрошња и одсуство еколошке свести. Археологија садашњости открива данашњу материјалност људског постојања, а једна од њених стратегија је онеобичавање свакодневице, чиме се отварају бројни занемарени и скривени аспекти културе. Управо том откривању необичних и скривених веза између прошлости и садашњости посвећена је изложба Бранимира Карановића „Фосилизација„ На два компаративна квадрата сваке графике приказани су археолошки и палеонтолошки остаци – фосили, екофакти, артефакти, кости, отпаци... С једне стране древни, а с друге из времена која се сада назива „антропоцен“ и означава посебну геолошку епоху пресудно одређену људским делањем. Карановићеве графике пробијају хронолошке баријере, а његови „упоредни животи“ фосила, археолошких остатака и свакодневних разваљених, одбачених и запостављених предмета свакако онеобичавају садашњост и успостављају јасну, нераскидиву везу с прошлошћу. Сличности између фрагментованих винчанских фигурина и делова пластичних лутки, фосилних амонита, пужева и модерних циркуларних тестера, брусилица, ексера, матица и шајбни

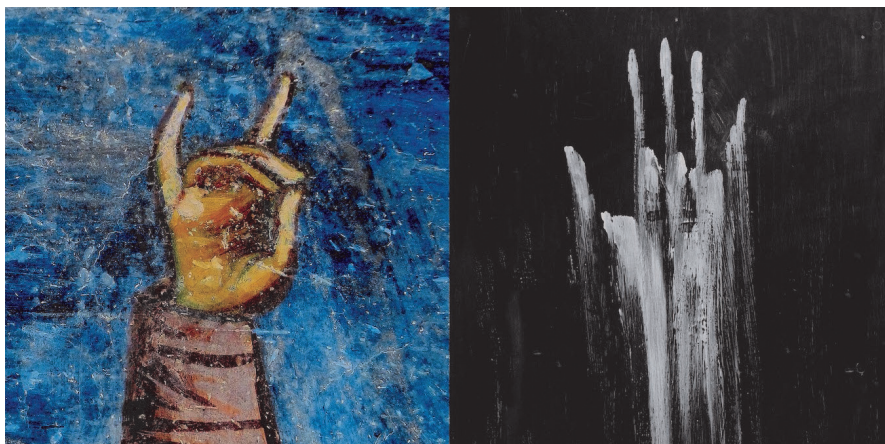
на Карановићевим графикама нису само формалне, нити су пуке ликовне досетке. Оне су показатељ дубоке, органске везе. Као што древни прешљенови, астрагали, и модерни графити откривају безвременост игара, тако и подигнута рука поздравља и благосиља са средњовековне фреске и данашње фасаде. Шкољке и прилепци на одбаченом комаду рибарског уже-та нераскидиво су повезани с ребрима и кичмом из древног гроба, али и с нама самима. Бранимир Карановић на својим графикама прастарих и модерних антропоценских фосилизација поставља важна, фундаментална питања која повезују уметност, науке о прошлости, али их чак

надилазе у општијем филозофском и биолошком смислу. То су питања опстанка. Она су актуелна и тичу нас се свакодневно, са сваким удахом загађеног ваздуха, нестанком дрвета или планинске реке. Карановићеви упоредни квадрати нас подучавају да смо сви у природи повезани, те да смо одувек и били, али нас и упозоравају на крхкост живота и његових остатака. Данашње ђубре и некадашњи фосили нас с Карановићевих графика снажно опомињу, ликовно и морално. Питање је само да ли ћемо схватити упозорење и преиспитати сопствену дефиницију корола.

Александар Палавестра

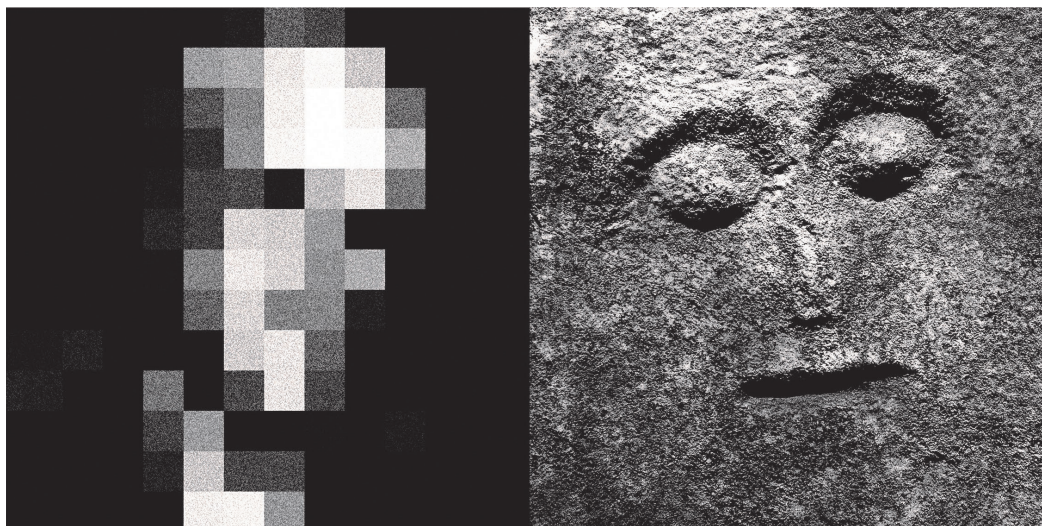
Без назива, из серије Два квадрата,
дигитална штампа на графичком папиру, 65 × 100 цм, 2017.

Без назива, из серије Два квадрата,
дигитална штампа на графичком папиру, 65 × 100 цм, 2020.

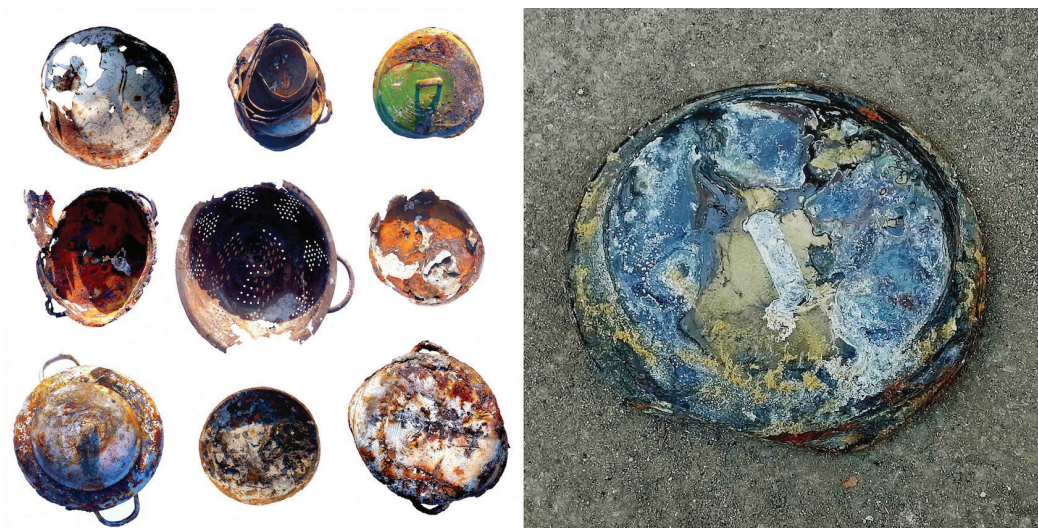
Без назива, из серије Два квадрата,
дигитална штампа на графичком папиру, 65 × 100 цм, 2016.

Без назива, из серије Два квадрата,
дигитална штампа на графичком папиру, 65 × 100 цм, 2014.

Без назива, из серије Два квадрата,
дигитална штампа на графичком папиру, 65 × 100 цм, 2019.

Без назива, из серије Два квадрата,
дигитална штампа на графичком папиру, 65 × 100 цм, 2021.

Бранимир Карановић рођен је 1950. у Београду. Дипломирао на Факултету примењених уметности 1974. у Београду. Магистрирао графику на Факултету ликовних уметности 1976. у Београду. Од 1978. до 1996. радио као професор фотографије на Академији уметности у Новом Саду. Од 1996. је био редовни професор фотографије на Факултету примењених уметности у Београду до 2015. Од 2016. добија звање професора емеритуса на истом факултету.

Активно излаже фотографије и графике на домаћим и међународним изложбама цетири деценије. Добитник је више значајних националних награда и признања. Члан је УЛУС-а, УЛУПУДС-а и УПИДИВ-а.

Издавач:

ФАКУЛТЕТ УМЕТНОСТИ
УНИВЕРЗИТЕТА У ПРИШТИНИ
Звечан – Косовска Митровица

За издавача/ Уредник каталога:

Проф. мр Естер Милентијевић,
декан Факултета

Организатор:

ГАЛЕРИЈА ФУ,
Дрварска 6,
Косовска Митровица
тел. + 381 28 497 924
e-mail: galerija@art.pr.ac.rs
www.art.pr.ac.rs

Савет Галерије ФУ:

Др ум. Невена Поповић, доцент
Др ум. Анђела Мујчић, доцент
Тамара Пешић, доцент
Мр Никос Арванитидис, ванредни професор
Др Бранка Гугољ, доцент

Кустос Галерије ФУ:

Др Јелена Павличић-Шарић, доцент

Дизајн каталога:

Ајша Шабановић,
студенткиња МАС Графичког дизајна

Штампа:

Факултет уметности у Приштини
Звечан – Косовска Митровица

Тираж:

50 ком.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

76.071.1:929 Карановић Б.(083.824)
76(497.11)"20"(083.824)

КАРАНОВИЋ, Бранимир, 1950-

Бранимир Карановић : фосилизација : дигиталне графике : 22. 12. - 29. 12. 2021, Галерија Факултета уметности Универзитета у Приштини, Косовска Митровица / [уредник каталога Естер Милентијевић]. - Звечан ; Косовска Митровица : Факултет уметности Универзитета у Приштини, 2021 (Звечан ; Косовска Митровица : Факултет уметности у Приштини). - 12 стр. : илустр. ; 21x 21 cm

Тираж 50. - Стр. 3-4: Фосили у антропоцену / Александар Палавистра. - Биографски подаци о уметницима.

ISBN 978-86-83113-50-7

а) Карановић, Бранимир (1950-) -- Графике -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 54408969